

Geacht college,

Allereerst dank dat we gevraagd zijn om u te adviseren over het beleidsplan van BiblioPlus 2025-2028. Voorafgaand aan het schrijven van ons advies hebben we ook contact gehad met directeur BiblioPlus de heer Crutz. Hij heeft uitgebreid antwoord gegeven op onze vragen. We begrijpen dat BiblioPlus een partner is van de gemeente en dat er daarom een andere type advies wordt gevraagd. We zullen ons voornamelijk richten op de rol van de gemeente en hoe de gemeente en BiblioPlus elkaar kunnen versterken in het realiseren van toegankelijkheid, in de breedste zin van het woord.

Advies bij het beleidsplan

In het beleidsplan wordt er gerefereerd aan de landelijke lobby voor een **gratis lidmaatschap**. Op dit moment is dit alleen voor kinderen tot 18 jaar. We denken dat er veel doelgroepen nu al gebaat zijn bij een gratis lidmaatschap. Denk aan bijvoorbeeld aan minima of nieuwkomers. Hoe staat de gemeente tegenover het plan voor gratis lidmaatschap en ziet de gemeente mogelijkheden om dit voor doelgroepen al te realiseren?

Op pagina 18 van het beleidsplan komt de **bereikbaarheid** van de bibliotheek in het werkgebied aan bod. Idealiter is een vesting binnen 3 kilometer te bereiken. Voor de inwoners van Sint Anthonis en Bergen is deze mogelijkheid er niet. De bibliotheek heeft verschillende initiatieven, zoals de boekendienst aan huis en afhaalpunten. Een onderdeel van een bibliotheekervaring is het snuffelen door de boeken en verrast worden met nieuwe uitgaven. Om de toegankelijkheid en gelijkwaardigheid van het voorzieningenniveau voor alle inwoners te garanderen adviseren wij om samen met de bibliotheek en inwoners te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om de bibliotheek ook voor hen dichterbij te brengen.

Het komend jaar wordt het project op het **Voortgezet Onderwijs** verder uitgebreid, nadat in het verleden mediatheken uit de scholen zijn opgegeven. Dit project is zeer wenselijk, omdat de laatste jaren niet alleen de leesvaardigheid, maar ook het leesplezier bij jongeren steeds verder is afgenomen. Heeft de gemeente een rol in dit project of ziet u een rol voor de gemeente om dit project te ondersteunen?

De **verhouding vrijwilligers medewerkers** is op dit moment één medewerker per tien vrijwilligers, terwijl de verhouding in den lande gemiddeld één medewerker per vijf vrijwilligers is. Deze verhouding kan zorgen voor een hoge werkdruk voor zowel medewerkers als vrijwilligers. Wij vinden het belangrijk dat het voorzieningenniveau constant blijft en het welzijn van zowel de medewerkers als de vrijwilligers gewaarborgd is. Daarom verzoeken wij om dit te bespreken met BiblioPlus en mee te denken aan mogelijke oplossingen.

Vervolgens vinden wij het wenselijk dat er een **ledenpanel** samengesteld uit meerdere soorten deelnemers komt. De bibliotheek is een belangrijke voorziening voor mensen, waarbij velen niet alle basisvaardigheden bezitten of gehinderd worden door een beperking. Een ledenpanel met een afspiegeling van verschillende leden van de bibliotheek brengt de vragen, wensen en ervaringen beter in kaart.

Sinds een paar jaar is er bij enkele vestigingen van de bibliotheek een **steunpunt digitale overheid**. Volgend jaar is de opening van het gemeentehuis in Boxmeer en met de fusie zal dat voor sommigen ver weg voelen. De bibliotheek heeft vestigingen in alle vijf oude gemeenten. Daarom adviseren wij om deze vestigingen nog meer te benutten als gemeente. Laat de bibliotheek een ontmoetingsplek zijn waar je terecht kunt met al jouw vragen. Dit kan zijn op het gebied van pensioen, uitkering, inburgering, UWV, SVB, belastingen en toeslagen of inburgering. Een plek waar niet wordt doorverwezen naar een collega, maar waar je ter plekke antwoord krijgt.

De landelijke wetgeving gaat veranderen waardoor er een **gemeentelijke zorgplicht** komt. Vanuit het Rijk komen er middelen naar de gemeente. Kunt u ons vertellen hoe u de gemeentelijke zorgplicht ziet en of er al een visie is over het inzetten van deze middelen? Het is aan te raden om de beschikbare middelen volledig te gebruiken voor deze zorgplicht. Daarbij adviseren wij u om samen met BiblioPlus een focus op doelgroepen uit te werken om zo de toegankelijkheid te vergroten.

Wat we verder nog willen meegeven

Vorig jaar is de **bibliotheek in Cuijk** verhuisd naar de Schouwburg. Na een half jaar zijn er al cijfers bekend. Er is een groei van 20% in het uitlenen van boeken. Vooral jongeren weten deze vestiging meer te vinden. Wel ontvangen wij signalen dat er minder ouderen de bibliotheek bezoeken. Ze vinden deze vestiging niet goed toegankelijk. Ondanks dat er al meerdere verbeteringen ingang zijn gezet. Wij adviseren om als gemeente een actieve rol te spelen in de communicatie van de uitwerking van de verbeteringen om zo de oudere inwoners weer bij de bibliotheek te betrekken. Daarnaast zijn we benieuwd hoe de gemeente de **toegankelijkheid** evalueert. Gaat de gemeente bij een volgende huisvestingsvraag van een voorziening op een andere manier de toegankelijkheid voor mensen met een beperking betrekken in het proces?

De bibliotheek biedt niet alleen cursussen lezen en schrijven of digitale vaardigheid, maar ook **cursussen gericht op beleidsmakers en consultants**. Dit zijn cursussen als 'eenvoudig taalgebruik' en 'signaleren en doorverwijzen'. Navraag leerde ons dat hier nog niet veel gebruik van wordt gemaakt door de gemeente zelf. Wij willen u verzoeken om deze cursussen breder in te zetten onder de medewerkers, zodat zij meer kunnen betekenen voor inwoners met een hulpvraag.

Bij BiblioPlus hebben we een **toegankelijke versie** voor laaggeletterden geadviseerd. Binnenkort komt dit onderwerp ook in de gemeenteraad. Wij zouden u willen vragen om voor dit onderwerp van uw stukken ook een toegankelijke versie te schrijven, zodat meer inwoners meekrijgen wat de gemeentelijke plannen zijn voor de bibliotheek.

Conclusie

Als Adviesraad zijn we erg positief over de samenwerking van de gemeente met BiblioPlus. We zien BiblioPlus als een ondernemende organisatie die midden in de samenleving staat. Daarbij zijn we positief over het beleidsplan, maar zien nog wel kansen voor de gemeente om meer uit de samenwerking te halen. Wij adviseren om de mogelijkheid voor een gratis lidmaatschap voor specifieke doelgroepen en de toegankelijkheid van inwoners in Sint Anthonis te onderzoeken. We

verzoeken de gemeente om verhouding medewerkers vrijwilligers te bespreken. Ook raden wij aan om de bibliotheek te vragen een ledenpanel in te stellen. Daarnaast adviseren om de vestigingen van de bibliotheek te benutten om zo de gevoelsafstand van de inwoners naar de gemeente te verkleinen. Vervolgens raden we u aan om de middelen voor de zorgplicht volledig daaraan te besteden.

We zijn benieuwd naar uw antwoord.

Met vriendelijke groeten,

Adviesraad Sociaal Domein